

Святе Таїнство Подружжя

У світлі Святого Письма та науки Церкви подружжя – це нерозривний союз, заснований самим Богом. Завдяки цьому союзу чоловік і жінка за невідкличною особистою згодою утворюють взаємну спільність. За своєю природою подружжя призначається для добра подругів, народження та виховання дітей. Божественний Спаситель підніс союз між подругами до рівня Святої Тайни.

Кожна свята Тайна – це видимий знак, завдяки якому люди, які її отримують, збагачуються невидимою Божою благодаттю. Так і подруги, які укладають шлюб перед Богом і Церквою, отримують благодать, яка їх освячує і зміцнює.

Християнське подружжя – нерозривне і єдине. Перше означає, що подружжя дійсне до смерті. Друге – чоловік може бути вінчаний тільки з однією жінкою, а жінка – тільки з одним чоловіком.

Святу Тайну Подружжя слід приймати з чистою душею, тобто примиреним з Богом і людьми. Перед шлюбом наречені повинні запричащатися і посповідатися.

У Церкві вже віддавна існує звичай, що перед вінчанням

оголошується список подругів перед всією спільнотою. Якщо хтось з парафіяльної спільноти знає про поважну перешкоду до вінчання, то повинен повідомити про це священика. Згідно з церковною практикою наречені повинні вінчатися у свого пароха,

отримати дозвіл від єпископа, католик має заявити, що зробить усе для того, щоб всі діти були охрещені і виховані у Католицькій Церкві, а другу сторону необхідно своєчасно про це повідомити і вона має з цим погодитись...

Біблія розпочинається розповіддю про сотворення світу. Чоловік і жінка з однаковою гідністю сотворені на образ і подобу Божу. Своїм існуванням вони відображають мудрість і доброту Творця. Вони сотворені одне для одного і один одного доповнюють. У подружжі Бог єднає чоловіка і жінку так, що вони стають єдиним тілом і можуть передавати людське життя: *“Будьте плідні й множьтея і наповняйте землю”* (Бут 1,28).

Вже на початку першої новозавітної книги (*Євангеліє від Матея*) йде мова про те, що споконвічний Бог (*друга особа Пресвятої Трійці*) зволив стати членом родини, яку ми називаємо Пресвятою Родиною.

Протягом Своєї апостольської діяльності Ісус часто проявляв зацікавлення родиною. У Кані Галилейській Він прийшов на весілля не лише поблагословити молодят, а й допомогти молодій сім'ї зберегти радість у скрутну

тобто у священика на території тієї парафії, де проживають. Якщо наречені будуть вінчатися в парохії, де не проживають, то священик, який їх вінчатиме, повинен отримати дозвіл від пароха з місця проживання наречених. Місцевий єпископ має право звільнити від деяких перешкод щодо вінчання.

Церковне право забороняє парохів вінчати без попереднього дозволу місцевого єпископа наречених, коли один з подругів має католицьку, а інший – не католицьку віру. Для того, щоб

хвилину (пор. Ів 2,1-11). Спаситель дуже любив дітей і ставив їх за приклад для наслідування на шляху до Божого Царства (пор. Мк 10, 13-16).

Ісус проголошує подружжя нерозлучним: “Що Бог з’єднає, людина хай не розлучає”.

Святий апостол Павло, хоча і хвалив дівцтво, життя у чистоті, порівнюючи його до життя ангельського, все ж таки наголошує на вартості християнського подружжя. Він вказує коринтянам на нерозривність та святість християнського шлюбу (пор. 1 Кор 7, 1-10), допускає окреме життя чоловіка і жінки у випадку неможливості співжиття, забороняючи творення нового подружжя, яке дозволене лише вдівцям і вдовицям.

Святий апостол наголошує на однакових правах і обов’язках чоловіка й жінки, тому вони повинні обоє взаємно відчувати себе одним тілом. Взаємну любов чоловіка та жінки святий Павло порівнює з любов’ю Христа до Церкви (пор. Еф. 5, 21-33; Кол. 3, 18-19). Він називає Церкву “обручницею Христовою”, тому подружжя, яке має за взірць стосунки Христа з Церквою, є “Таїнством Божим” (Еф 5, 32).

Виходячи з цього, необхідно дуже серйозно ставитись до одруження, до вибору подруга, пам’ятаючи, що це – на все життя. Не можна користуватись тільки емоціями. Потрібен тривалий час знайомства, щоб пізнати не лише зовнішній вигляд, але також і внутрішній світ обраної особи, її погляди на життя, її здатність розвиватись та удосконалюватись, її вади, яких кохання часто не

помічає, та які стають значними проблемами в подружжі. Необхідний час на роздуми. Потрібно також прислухатись до порад батьків, знайомих, особливо свого сповідника чи духівника, але водночас не можна слідувати сліпо наказу чи примусу батьків. Не можна допустити подій, через які розірвати стосунки було б не-

можливо. Тому забороненими є дошлюбні статеві зв’язки.

Коли людина будує стосунки лише з урахуванням своїх потреб і приємностей, хоче, щоб кохана особа завжди була поруч, коли тільки виникне таке бажання, не беручи до уваги її проблем, така любов є егоїстичною. Бажання мати чоловіка чи дружину, як можна мати якийсь предмет, – для себе, своєї вигоди або слави, – означає незрілість до подружнього життя. Щоб подружжя було щасливе, двоє людей мають вміти відчувати потреби одне одного, взяти на себе відповідальність за іншу людину і активно діяти заради її добра. Шлюб має свої цілі та накладає на молодят певні обов’язки. Подружжя – це взаємний дар двох осіб один – одному. Найперше, для чого укладається подружжя – це взаємне добро подругів. Спільність

подружнього життя вимагає: взаєморозуміння, взаємну турботу, взаємопожертву, взаємну любов, взаємне спілкування у добрих та поганих періодах життя, тобто взаємне єднання фізичне, духовне, емоційне. Якщо людина є здатною до таких стосунків, то є психічно зрілою і готовою до подружнього життя.

Плодом подружньої любові є діти, у яких Божа любов втілюється і продовжується.

Свята Тайна Подружжя освячує любов двох осіб, їхню злуку. Момент одруження не є метою, а лише початком спільної дороги життя, на якій потрібно постійно, кожного дня поглиблювати свій союз, знову і знову відновлювати свою присягу: „Обіцяю Тобі любов, вірність і чесність подружню, і що не покину Тебе до смерті”.

Коли учні Ісуса Христа почули Його науку про шлюб, то сказали: „Коли така справа чоловіка з жінкою, то ліпше не женитися!” (Мт. 19, 10). І справді, якщо розраховувати тільки на власні сили, то практично неможливо збудувати добру сім’ю. Тому потрібно пригадувати і другу частину присяги, яку складається на Євангелії в Тайні Подружжя: «Так мені, Боже, допоможи в Трійці Святій єдиний, і всі святі». Коли починаємо подружнє життя з Богом, для чого і приходимо до церкви, то і надалі провадити його мусимо з Богом, пам’ятаючи слова Христа: „Перебувайте в Мені, а Я в вас! ...бо без Мене нічого чинити не можете ви... Як Отець поллюбив Мене, так і Я поллюбив вас. Перебувайте в Моїй любові!” (Іван. 15, 4-5 і 9).

За матеріалами: <http://old.ugcc.org.ua>;
<http://diocese.ko.if.ua>

Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву й видав себе за неї. *Еф. 5, 25.*

Так-то полишає чоловік свого батька й матір і пристає до своєї жінки, і стануть вони одним тілом. *Бут. 2, 24.*

Він відповів їм: «Хіба ви не читали, що Творець від початку створив їх чоловіком і жінкою...

Мт. 19, 4

Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву й видав себе за неї. *Еф. 5, 25.*

Це велика тайна, а я говорю про Христа і Церкву. Нехай же кожний з вас зокрема любить свою жінку так, як себе самого, а жінка нехай поважає чоловіка.

Еф. 5, 32-33.

Коріться один одному у Христовім Кострасі. Жінки нехай коряться своїм чоловікам, як Господеві, бо чоловік голова жінки, як і Христос голова Церкви, свого тіла, якого він Спаситель.

Еф. 5, 21-23.

Так що вони не будуть більше двоє, лиш одне тіло. Що, отже, Бог злучив, людина хай не розлучає... Задля жорстокості серцець ваших Мойсей дозволив вам відпускати жінок ваших; спочатку ж не було так. *Мт. 19, 6. 8.*

Третього ж дня весілля відбувалося в Кані Галилейській, і була там мати Ісусова. Отож запрошено на те весілля й Ісуса та його учнів. Коли ж не вистачило вина, мати Ісусова й каже до нього: «Вина в них нема». Відрік їй Ісус: «Що мені, жінко, – а й тобі? Та ж не прийшла година моя!» Але мати його мовила до слуг:

«Що лиш скаже вам, – робіть». Було ж там шестеро кам'яних посудин на воду, щоб очищуватися по-юдейському; кожна вміщала дві або три мірки. Сказав їм Ісус: «Наповніть посудини водою.» Вони й виповнили їх по вінця. А він їм далі каже: «Зачерпніть тепер та й несіть до старости весільного». Тож понесли. Коли ж покуштував староста воду, що на вино обернулася, – а не знав же, звідки воно взялося: слуги лише знали, котрі води зачерпнули були, – то закликав староста молодого і до нього мовив: «Всяк чоловік добре вино спершу подає, а гірше, – як уг'ються. Ти ж приховав добре вино аж он по сю пору». Ось такий чудес початок учинив Ісус у Кані Галилейській, і велич тим свою об'явив, – тож і учні його увірували в нього. По тому ж подався він у Капернаум, він сам і його мати й брати та учні його, і перебули там декілька днів.

Йо. 2, 1-11

Колись обряд заручин, під час якого одягали персні-обручки, був відділений від таїнства шлюбу. Наречені йшли до священика, який проводив обряд заручин, і тільки згодом, за півроку, а то й за рік, одружувалися, а опісля — жінка приходила до Церкви на вивід (щоб священик помолвився над нею як над жінкою, матір'ю). У сучасному світі все дуже спростилося, і обряд заручин відбувається перед таїнством шлюбу, а вивід — безпосередньо після шлюбу.

Самі ж обручки символізують безконечність любові. Перстень немає ні початку, ні кінця, він — безкінечний.

Отже, обручка — це нерозривний союз любові.

Обручем скріплюється колесо для

Обручки

міцності, обручем зв'язуються дошки, щоб зробити бочку. Так само наречений і наречена заручаються один одному любов'ю, щоби спільно сотворити сім'ю, наповнити своє життя новим змістом. Пуста бочка розсихається, — бочка, яку весь час наповнюють, зберігає свої якості роками. Так і в шлюбі без внутрішнього його наповнення появляються тріщини, почуття подругів засихають і сім'я розвалюється. Таким внутрішнім змістом християнської сім'ї повинне бути духовне життя і спільні духовно-інтелектуальні інтереси подругів. Отримані в тайні шлюбу таланти – дари для побудови сім'ї, домашньої церкви, – необхідно примножити в своєму житті і праці, помножити і радіти з цього. Християнська сім'я повинна бути духовною. Духовність – це дар Божий. Коли вона приходиться в той чи інший дім, сім'ю ми не знаємо, але до отримання і зберігання цього дару потрібно себе і свою сім'ю підготовляти, пам'ятаючи слова Христа, що Царство Небесне терпеливою працею береться.

Не є таємницею, що багатьом із нас не дає спокою питання: а навіщо ж вінчатися у храмі (церкві)? Хіба не можна просто так зійтися і жити разом? Ми ж любимо одне одного, навіщо комусь втручатися у наші відносини? І взагалі навіщо ті церковні науки та обряди при одруженні? вони лише завдають клопоту...

Це питання можна б розтягнути до нескінченності, і якщо воно (це продовження) у когось назріє, можна його сформулювати у нас на сайті: ... і ми обов'язково постараємося відповісти. А поки що розглянемо його таким, яким воно є у нас.

Хотів би наперед підкреслити, що тут ми говоримо про вінчання для людей віруючих, християн, адже невіруюча людина силою факту свого невірства і не захоче вінчатися. Почнемо із звичайної людської логіки...

Я, звичайно, не знаю всього на світі, як і кожен із нас – людей: щось знаю більше, про щось мені відомо менше. Але невідомо мені в якому народі чи племені одружуються без будь-яких церемоній. Нехай це будуть дикуни Африки чи супер-цивілізовані та уже "постхристиянські" народи Європи чи Америки – у всіх є свої церемонії, пов'язані із одруженням. І навіть ті, які протестують проти церковного шлюбу покликаючись на непотрібність обрядів, все одно справляють весілля чи просто домашні гостини з нагоди одруження, у яких також іде все за певним порядком, що і називається обрядом, (бо вже навіть той факт, що наречений завжди сидить із нареченою і це незмінно у всіх, говорить про дотримання певного встановленого порядку, тобто обряду). Отож, немає нікого, хто б одружувався без проведення будь-якого обряду чи уже встановленого, чи придуманого самим (хоча «немає нічого нового під сонцем»).

Тому назріває питання уже вужче до нас, християн: «Якщо навіть дикуни і язичники одружуючись, приходять до своїх ідолів, якщо навіть невіруючі і атеїсти мають свої весільні практики, то чому ми – християни, не можемо у таку важливу хвилину прийти до Господнього дому?» Відповідь

проста і впливає із Євангелія: «Через наше невірство!».

Бо, візьмемо уже вужче, немає жодної християнської конфесії, деномінації чи організації у якій ті, що одружуються, не заявили б про це своїм одновірцям! І, звичайно, вони збираються і моляться за молодят та вітають їх. Що відбувається у певному, уже наперед встановленому порядку, що і складає примітивний чи більш розвинений обряд.

Цікаво, скажете ви, а що ж говорить Писання на цю тему. І це цікавіше те, що обряду вінчання не описується там. Звичайно, у багатьох, особливо у противників Церкви, одразу ж виникнуть пре-

тензії: що ж таке собі Церква дозволяє, у Біблії ж цього нема...!

У відповідь скажемо: «Дивись вище. Немає християн, до якої б вітки християнства вони не належали, у яких при одруженні не був би присутній пастор, пресвітер, старійшина збору (називайте як хочете, хоча у Біблії про його присутність також не йдеться), та не було би спільної молитви. То чому тоді у церкві при одруженні не може бути присутній священик?» А прислухайтесь до молитов при уділенні Тайни Подружжя...

Хоча про обряд при одруженні Писання не говорить, то про самий подружній союз у ньому є дуже багато, і починається від початку існування людини. «І створив Бог людину на свій образ; на Божий образ створив її; чоловіком і жінкою створив їх. І благословив їх Бог та сказав їм: «Будьте плідні, множтеся і наповняйте землю та підпорядкуйте її собі» (Бут. 1.27-28). «Так то полишає чоловік свого батька й матір і пристає до своєї жінки, і стануть вони одним тілом». (Бут. 2.24).

У нашій темі слід звернути увагу на слова «благословив їх Бог і сказав їм: «Будьте плідні й множтеся...». Саме у них відкривається необхідність спочатку благословення Божого

(Таїнство Подружжя та молитва Церкви), а потім спільне життя, яке наслідком має «плідність та множення».

Тому Подружжя та вінчання у храмі не просто церемоніал, а Таїнство. Адже вищенаведені слова книги Буття підтверджує Ісус у євангелії Матея: «Хіба ви не читали, що Творець від початку

створив їх чоловіком і жінкою, і мовив: Тому покине чоловік батька й матір і пристане до своєї жінки, і будуть вони двоє одним тілом, так що вони не будуть більше двоє, лиш одне тіло. Що, отже, Бог получив, людина хай не розлучає.» (19. 4-6).

І щоб це добре зрозуміти та сприйняти у життя, потрібно

не один раз стати до молитви, не один раз взяти до рук Святе Письмо, прочитати та подумати над ним. Тоді обряд Таїнства Подружжя не буде зайвим тягарем, а бажаною і потрібною підтримкою у такій важливій справі. І тоді молодята з радістю ітимуть до храму, розуміючи, користь благословення Божого...

КАТЕХИЗМ УГКЦ ПРО СВЯТЕ ТАЇНСТВО ПОДРУЖЖЯ

470 Бог створив «мужеську стать і жіночу та з'єднав з мужем жону на поміч і приймання людського роду і благословив їх: "Ростіть і множьтеся і володійте землею", і обоє їх в одно злучив». У Церкві подружній зв'язок є Таїнством, у якому чоловік і жінка являють нове життя у Христі. Християнське подружжя – це не тільки природна спорідненість, спільне життя і досвід, а й місце Божого Об'явлення та освячення людства. Подружжя є Святим Таїнством, у якому благодатно Святого Духа чоловік і жінка в любові еднаються в «одне тіло» і творять «домашню Церкву». Утворений у подружжі сімейний союз є спільнотою осіб, яка в Божому задумі є іконою спілкування Осіб Пресвятої Трійці.

472 Через подружжя Господь здійснює історію спасіння: «Ти благословив раба Твого Авраама, і лоно Сарі розкрив, і вчинив його батьком численних народів (пор. Бут. 12,1-13; 17, 1-22; 18,1-16; 21,1-8; Рим. 4,8); дарував

Ісаакові Ревеку і плід їхній благословив (пор. Бут. 24-25; 27); злучив Якова з Рахилею і від нього дванадцять патріархів явив (пор. Бут. 29-31; 35); з'єднав Йосифа з Асінетою і як плід дітородження Єфрема і Манасію їм дарував (пор. Бут. 41, 44-52; 46, 20); злучив Захарію і Єлисавету і сина їхнього як Предтечу пречистого Твого рождества показав (пор. Як 1, 5-25. 39-80); виростив плоттю із кореня Єсеевого Приснодіву і з неї воплотився і народився на спасення роду людського».

474 Християнське подружжя ґрунтується на Христовій заповіді любові: «Як я був полюбив вас, так любіть і ви один одного!» (Йо. 13, 34). Апостол Павло закликає чоловіка любити свою жінку, як Христос

полюбив Церкву й видав себе за неї (пор. Еф. 5, 25), а жінку – коритися своєму чоловікові, як Господеві, бо чоловік – голова жінки, як Христос – Голова Церкви (пор. Еф. 5, 24). Це можливо тому, що чоловік і жінка поєднані в любові не тільки між собою, а й з Христом. Даруючи любов одне одному, вони дарують її Христові, а даруючи Христові, дарують одне одному. Цим взаємним даруванням вони разом зростають в одне Тіло Христове (пор. Еф. 5, 31-32).

483 Свята Церква високо цінує свідчення тих подругів, які прожили разом 25, 50 та 75 років свого життя. Вона урочисто й прилюдно благословляє їх, дякуючи Господеві за їхнє свідчення взаємної вірності й любові, і ставить їх як живий зразок для інших подружків.

– Тебе що не вчили в твоїй церкві: «Жінка нехай кориться чоловікові?!» – гуркоче підпийлий чоловік. І його дружина, яка намагалася було відстояти якісь свої права, жахається і замовкає.

Пропонуємо поговорити на тему, можливо, найзнаменитішого уривку з Послання Апостола Павла: *"...дружини, коріться своїм чоловікам..."* (Еф. 5,33)¹, який так полюбляють невіруючі чоловіки та ті, що залюбки заглядають до чарки.

Що мав на увазі Апостол Павло? Чому саме цей уривок читається на вінчанні?

Ці слова – уривок з Послання Апостола Павла до Ефесян (5-й розділ), уривок, в якому Павло розгортає дуже цікаву богословську теорію про християнський шлюб.

Тут Апостол Павло порівнює шлюб, земні відносини чоловіка і дружини, із відносинами Христа та Церкви.

Наведемо увесь уривок:

«Жінки нехай коряться своїм чоловікам, як Господеві, бо чоловік голова жінки, як і Христос голова Церкви, свого тіла, якого він Спаситель. А як Церква кориться Христові, так у всьому й жінки – своїм чоловікам. Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву й видав себе за неї, щоб її освятити, очистивши купіллю води зо словом, щоб появити собі Церкву славу, без плями чи зморшки або чогось подібного, але щоб була свята й непорочна. Так і чоловіки повинні любити своїх жінок, як свої тіла;

Жінка нехай убоїтсья свого чоловіка

бо хто любить свою жінку, себе самого любить. Ніхто ж ніколи не ненавидів свого тіла, навпаки, він його годує і піклується ним, як і Христос Церквою, бо ми – члени тіла його. Тим то покине чоловік свого батька і свою матір, і пристане до своєї жінки, і вони обоє будуть одне тіло. Це велика тайна, а я говорю про Христа і Церкву. Нехай же кожний з вас зокрема любить свою жінку так, як себе самого, а жінка нехай поважає чоловіка» (Ефесян 5, 22-33).

Отже, Христос – це Наречений Церкви, а Церква – Його Наречена. Нагадаю, що Церква – це не якась абстракція, це не інститут і не соціальна організація...

За думкою Апостола Павла, Церква – живий організм, який складається з віруючих людей.

Уявіть собі, всі ми, складові Церкви, такі дорогі для Христа й улюблені Ним, як Його Наречена.

Якими ж вибудовуються відносини між Христом і Церквою? Зробимо кілька нотаток з наведеного уривку:

Христос – глава Церкви, і Він же Спаситель тіла; *«Христос полюбив Церкву й видав себе за*

неї, щоб її освятити, очистивши купіллю води зо словом, щоб появити собі Церкву славу, без плями чи зморшки або чогось подібного, але щоб була свята й непорочна» (Еф. 5,25-27).

Отже, з цих нотаток стають зрозумілими відносини Христа і Церкви (тобто громади віруючих).

- Христос дуже любить Церкву.
- Він так любить її, що віддає Своє життя за неї.
- Жертвуючи самим своїм життям заради Церкви, тобто заради віруючих людей, здійснюючи Жертву Відкуплення, Христос тим самим відкриває можливість людям прийняти спасіння та очиститися від гріхів.

Ось дивна божественна система відносин Христа і Церкви. Христос Своє життя, цілого Себе віддає за Церкву, спасає людей від гріха і прокляття, відкриває людству можливість спасіння.

Як в такому випадку повинна ставитися Церква до Христа? А як же можна ставитися до цього Дружині? З любов'ю, ніжністю і відданістю як до свого Глави та Керівника.

І після цього, описавши, як будуються відносини між Христом і Церквою, Апостол Павло пропонує цей образ використовувати для опису того, якими ма-

ють бути в ідеалі відносини в християнських сім'ях.

З'ясувавши аналогію Христа і Церкви, ми чудово розуміємо, що потрібно від християнського подружжя.

А це:

чоловік повинен любити свою дружину;

повинен всього себе і своє життя присвятити дружині та сім'ї;

повинен допомагати дружині гідно нести і перемагати її немочі та недоліки.

Дружина, відповідно, ставиться до чоловіка – з любов'ю та відданістю як до Глави.

А тепер поставимо важливе питання: «Чи повинна дружина бачити Христа в слабкому,

грішному чоловікові, який не тільки родину не може спасти, але і сам себе загубив?... Який навчити може не доброго, а злого та поганого?»

В цьому уривку занадто часто використовується виправдання диктатури чоловіка. Але дружина має право запитати чоловіка: «Ти є таким, яким є Христос по відношенню до Церкви?». Зрозуміло, що ми неідеальні, і ніхто від чоловіка абсолютного ідеалу не вимагає, але ти намагаєшся, прагнеш бути таким чоловіком, яким є Христос по відношенню до Церкви?

І якщо чоловік не вважає для себе слова Апостола Павла, дороговказом у житті, якщо не намагається бути таким, яким

повинен бути християнський чоловік, то чи зобов'язана дружина шанувати такого чоловіка як Главу сім'ї, як Самого Христа?

Занадто часто цей уривок з Послання Апостола Павла до Ефесян сприймався як санкція на диктатуру чоловіка в родині. Але, як ми бачимо, тут Апостол Павло швидше відображає філософію християнського подружжя, він говорить про те, яким, на його думку, повинно бути справжнє християнське подружжя.

Погодьтеся, є над чим подумати християнському подружжю. А, подумавши, працювати і виростати в міру такого подружжя, яке Великий Апостол вважає абсолютним ідеалом.

Тайнство Подружжя можна розглядати з двох боків: як щось, що буде, і як щось, що є. Ця тайна схожа до Найсвятішої Тайни, тому що триває постійно, поки живуть подруги, поки триває їхнє об'єднання, таємничий символ любові Христа і Церкви.

(Св. Роберт Беллармін)

Удосконалому подружжі мусить бути єдність.

(Св. Амвросій)

Майбутність належить тим народам, у яких подружжя є святою річчю, у яких родинне життя чисте і святе.

(Митр. Андрей Шептицький, Послання, 1900)

Доки у вас у хаті не буде християнського ладу, доки батько родини не буде добрим мужем для своєї дружини і добрим батьком для своїх дітей,

Святі Отці про Тайнство Подружжя

доки жінка не сповнятиме, як слід, своїх обов'язків щодо свого мужа, доки батьки не дбати-муть про виховання дітей, доки діти не навчаться шанувати своїх батьків, доти і чоловік, і жінка, і діти не будуть добрими християнами, хоч би й до церкви ходили та інші християнські обов'язки сповнювали.

(Митр. Андрей Шептицький)

Пам'ятайте про те, що ваша хата є першою і найважливішою школою, в якій ваші діти мають навчитися любити Бога і людей... Від першої хвилини, щойно людина приходить

на цей світ, треба їй, як тій маленькій рослині, сонця та роси згори, та доброї землі здолу. Зісохне рослина, як цього не матиме!

(Митр. Андрей Шептицький)

Коли подружжя є справжнім подружжям, творить подружній зв'язок і має бажання залишити по собі дітей, тоді подружжя є добре, бо помножує кількість тих, що служать Богові. Коли подружжя розпалює пристрасті тіла, обкладаючи його терням, і стає наче дорогою до гріха, тоді і я скажу: «Ліпше не женитися». Подружжя – добре діло, але не можу сказати, щоб воно було понад дівицтво, бо дівицтво не вважалося би за щось високе, якщо би не було з ліпшого ліпшим.

(Св. Григорій Богослов)

Митрополит Андрій Шептицький

ОБОВ'ЯЗКИ ЖІНКИ

Жінки... мають своїх мужів любити і їх слухати навіть тоді, коли вони в дечім і провинилися і своїх обов'язків не так сповняють, як повинні. **Жінка мусить о то дбати, і о то старатися, щоби чоловікові було добре в хаті. Мусить йому у всім помагати. Мусить своїм способом чоловіка до Бога провадити.**

Не одна жона причинилася до спасіння свого мужа. Не одна доброю радою, а найбільше молитвами навернула свого мужа до Господа Бога.

А передовсім мусить жінка мужа слухати. Лишень тоді має мужа не послухати, коли муж що такого приказує, що є противне законові Божому. Бо треба більше Бога слухати, як чоловіка.

**ОБОВ'ЯЗКИ РОДИЧІВ
У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ**

Як між родичами згода і любов, то легко їм буде дітей добре виховати. Самі виростуть по-Божому, бо будуть мати добрий приклад від родичів.

Душа дитини, як м'якенький віск.

Кожне слово родичів і все, що дитина видить і чує, лишається на все життя.

Як дитина чує прокльони, то їй, нехотячи, до них звикає. Тої недоброї звички не збудеться часом чоловік і до старості. Як дитина видить, що родичі взаємно не шануються, і вона учить-ся родичів не шанувати. Як дитина в хаті звикне видіти горілку, в молоденьку душу вщепиться та страшна зараза г'янства. Як родичі не будуть стерегти дітей від злого товариства, від пустих, нечемних забав, дитина виросте пустою і все буде мати схильність до розпусти. Як родичі за-молоду не научать молитви, то вже її добре не навчиться чоловік і в старшій віці. Як родичі не навчать дитину, що треба до церкви ходити, і в пізнішій віці не раз без причини буде набожество опускати.

Хто ж виховався в родині тверезій і чесній, їй на голову йому не прийде впитися, бо від родичів навчився бридитись г'янством. Кому родичі за молоду говорили, що красти є гріхом і що чоловік Божий того не робить, той не буде злодієм. І так у всіх речах.

ОБОВ'ЯЗКИ МУЖА

Головою родини є муж. Його першим обов'язком дбати про любов в родині. Має жоні помагати. Він мусить в не однім стерпіти, не одно простити.

Часто так буває, що муж в собі самім нічого злого не видить, а цілу причину злого складає на жону. Жона, ж зі свого боку, думає, що у всьому муж винен. **Як би так кожен в собі шукав причини, легко могли би направити все і прийшли би до згоди. Нехай же муж зачне перший.**

Нема між вами згоди, жона тобі немила, кажеш, що тебе не любить. Послухай моєї ради. Два тижні так з нею поступай, як би тобі була наймилішою. Старайся заслужити на її любов, покажи їй щире серце, скажи добре слово, стерпи їй. Обгорни її своєю добротою, а в короткім часі полюбиш її. В ній побачиш то все, що ти для неї зробив, і вже через те саме стане тобі милою. Хоча для тебе і не змінила би ся, вже між вами буде більше гаразду. Але вона зміниться для тебе, стане ліпшою. Як побачить в тобі щире серце, зрозуміє, що ти не є її ворогом, що її добра бажаєш, і полюбить тебе. Легше тобі уступить, і скоріше послухає, і настане згода, і буде більше взаємної любові.

Корони або віночки

Колись використовували вінці з барвінку, які символізували чистоту особи. Вінці передусім нагадують німби святих. Під час обходу навколо тетраподу співають рядки з книги Ісаї: «Святії мученики, ви славно страждали і вінчались». Мученики - це особливі свідки Божої любові, особи, які не бояться віддати своє життя Богові. Коли на молодят одягають вінці, то цим засвідчують, що Церква на них дивиться як на особливих свідків Божої любові. Так, як Господь любить людину аж до смерті хресної, до кінця, так і подружжя має любити Бога. Окрім цього, лаврові вінки накладали на голову переможцям, що символізує перемогу наречених над силою гріха, перемогу у збереженні вірності і чистоти. Корона - це символ особливого свідчення любові до Господа. Вона також символізує вибраніцтво, адже з давніх-давен корони одягали тільки вибраним особам: імператорам, королям, помазанікам...

Господь вибрав (покликав) молоду пару до подружньої любові. Після одягання корон священник каже: «Господи, Боже наш, славою і честю вінчай їх». Молодят возвеличують, як царя і царицю, оскільки Бог їх вибрав для подружньої любові.

